

Dato: 12.01.2023 Arkivkode: Bilag nr: Arkivsak ID: 22/18422 J.post ID: 22/206122
Saksbehandler: Elise Alfheim
Saksansvarlig: Jannike Hovland

Behandlingsutvalg	Møtedato	Politisk saksnr.
Planutvalget	26.01.2023	013/23
Hovedutvalg for miljø, idrett og kultur	09.02.2023	013/23
Planutvalget	09.02.2023	027/23
Formannskapet	14.02.2023	026/23

Planprogram for Kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap - 1.gangs behandling

Planutvalget-09.02.2023- 027/23

Innstilling:

Forslag til Planprogram for Kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap, som vist i dokument 6092309, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 11-13.

Oversendes kommunedirektøren

Følgende punkter bes vurdert i arbeidet med handlingsplanen:

1. Hvordan kommunen kan bruke sine erfaringer og kunnskap i kontakt med både offentlige og private når det arbeides med utvikling og innovasjon knyttet kulturminner, kultur miljø og kulturlandskap.
2. Bevaring gjennom bruk og ny bruk er ofte det beste bevaringstiltak. Planen bør inneholde en eksempelsamling som viser hvordan kulturminner/-landskap/-miljø kan utvikles gjennom ny og endret bruk. (Flytårnet og Kommunegården er godt eksempel på bevaring og ny bruk.
3. Kommuneplanen skal definere gjennom verdifastsetting hva som skal bevares.
4. For å ivareta kulturminner i nye offentlige og private byggeprosjekter, skal ny bebyggelse som hovedregel forsterke kulturminnekkvalitetene og tilpasses eksisterende bebyggelse med et arkitektonisk slektskap til eksisterende bebyggelse.
5. Det skal fremkomme hvilke støtteordninger som finnes for utvikling av kulturminner/ kulturmiljøer og kulturlandskap.

6. Det bes om at det utredes støtteordninger for kulturminner i Bærum. De kunne vært knyttet opp mot reguleringsplaner med formål bevaring, eventuelt særlige bygningstyper, som enhetslovene i landbruket eller bygninger fra bestemte perioder.
7. Det bes om at det vurderes hvordan rådgivningstjenesten for private eiere av kulturminner i Bærum kommune styrkes.
8. Kulturminneplanen skal også beskrive og identifisere kulturminner fra tiden etter 1940. Det bør legges særlig vekt på enhetlige områder og tematiske registreringer i tillegg til enkelt kulturminner.
9. Kartlegge alle typer kunst og minnesmerker av kulturminneverdi.
10. Kartlegge gravplasser med kulturminneverdi.
11. Kartleggingene skal være utgangspunkt for en plan for vern av gravplasser, minnesmerker og kunst med kulturminneverdi.
12. I tillegg til verdisettingen, svært høy verdi, høy verdi, middels verdi og lav verdi bes kommunedirektøren om å vurdere flere typer delverdier av kulturminnene.

Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap vurderes ut fra opptil syv forskjellige delverdier. Disse vektet ikke innbyrdes, men skal hver for seg gi indikasjoner på hvilke forhold ved objektet som er av betydning for den samlede vurderingen.

- Aldersverdi
- Autentisitet
- Miljø-/strøksverdi
- Representativitet
- Sjeldenhet (type, utførelse, arkitektur eller bruk)
- Kunstnerisk eller arkitektonisk verdi Identitet og/eller symbolverdi
- Historisk og/eller pedagogisk betydning

Planutvalget-26.01.2023- 013/23

Vedtak

Saken behandles over 2 møter.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Forslag til Planprogram for Kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap, som vist i dokument 6092309, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 11-13.

SAKEN I KORTE TREKK.

Formål og bakgrunn

Gjeldende «Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Bærum 2010-2020», vedtatt desember 2009, har vært et viktig verktøy i kulturminneforvaltningen frem til i dag. Planens handlingsdel har ikke vært rullert de seneste 12 årene, og er mer eller mindre fullført. Kunnskapsgrunnlaget og planens struktur, innhold og begrepsbruk bør oppdateres, og behovet for en ajourført kommunedelplan for kulturmiljøer i Bærum er nå betydelig. Kommunedelplanen inngår i et planhierarki hvor kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er førende for videre planer og strategier. KDP for kulturminner, kulturmiljø og landskap bør oppdateres mht. hvordan forvaltning av kulturarven skal bidra til kommunens overordnede

mål for samfunnsutviklingen, vedtatt i Kommuneplanens Samfunnsdel (vedtatt 23.06.21). Det er i tillegg behov for en oppdatering og opprydding av innhold, den tematiske oppbyggingen av planen samt oppdatering av begrepsbruk for samsvar mot nasjonale føringer. Det er også en ambisjon at planen skal bidra til tydeligere føringer i form av veiledninger og videreføre arbeidet med verdisetting av kulturminner.

Redegjørelse

Det ligger mye kunnskap om kommunens kulturminner og -miljø i gjeldende KDP. I løpet av den senere tid er det i tillegg utført nye / oppdaterte registreringer med verdisetting av enkeltminner. Dette danner et viktig grunnlag for å kunne vurdere og prioritere våre kulturminners verneverdi og rolle i den videre utviklingen av Bærumssamfunnet, og vil innarbeides i og legges til grunn for revisjon av planen.

Ved fastsettelse av kommuneplanens samfunnsdel og det oppfølgende arbeidet med arealdelen, er hensynet til klima og miljø, kvalitet i våre omgivelser og bokvalitet kommet tydeligere på banen. Hvilken rolle kommunens kulturminner og -miljø kan bidra til å bygge opp under målene om klima, miljø og kvalitet vil være sentralt i dette revisjonsarbeidet. Dette innebærer en ombygging av planens struktur og innhold samt en videreføring og videreutvikling av kartlagte objekter og behov for videre kartlegginger og verdisetting. Småhus er også et gjentakende tema i kommunens administrative arbeid. En stor andel av kommunens småhus inngår som del av kulturminneverdiene. Hvordan kulturminneperspektivet kan bidra til å løfte og forenkle vurderinger og prioriteringer i disse områdene vil også være en oppgave i planarbeidet.

Dagens digitale samfunn stiller også krav til tilgjengeliggjøring av eksisterende data og planer i nytt og digitalt format. Gjennom dette arbeidet er det ønskelig å utvikle en oppdatert innsynsløsning for kart og plan.

I planarbeidet skal det jobbes med følgende temaer:

- Forhold til overordnede målsettinger
- Planens oppbygging
- Registreringer og verdisettinger
- Digitalisering
- Handlingsdel

Om handlingsdelen

En kommunedelplan for kulturmiljø og kulturlandskap er ment som et styringsverktøy hvor handlingsdelen er en vesentlig del. Handlingsplanen skal være en oversikt over planlagte tiltak og oppgaver med prioritering og tidsrammer. Gjennom handlingsplanen vil det konkretiseres hvordan kulturmiljøer, som er en kvalitet i den videre utviklingen av Bærumssamfunnet, er identitetsskapende og kan bidra inn med på spørsmål knyttet opp til klima og miljø.

Konkret ønsker man å jobbe med

- Kartlegging/kvalitetssikring
- Forvaltning/bevaring
- Formidling/informasjon
- Verdiskaping og kulturarv

Prosess/medvirkning

Overordnet fremdriftsplan for arbeidet:

Fastsettelse av planprogram.....	Vår -23
1.gangsbehandling av plan.....	Sommer/høst -23
Høring/offentlig ettersyn	Høst -23
Fastsettelse av plan.....	Vinter -23/-24

I planprosessen legges det opp til en god medvirkningsprosess, der interesserte og berørte parter skal ha mulighet til å komme med innspill både før, under og etter at det ferdige plandokumentet legges ut til offentlig ettersyn.

Planprogrammet er første anledning til å komme med innspill til planens temaer og innhold. Planprogrammet skal ikke ta stilling til enkelte objekters verneverdi og mindre detaljer i planen, men si noe om bakgrunnen for at planarbeidet skal settes i gang og om planens hovedretning og avgrensning.

Ved fullendt registrering og verdisetting av kulturminner 1920-1940 og Sefrak-registrerte /verdisatte bygg, vil det av sendes brev til eiere av disse kulturminnene.

I høringsperioden vil det annonseres og sendes brev i tråd med lovens krav. I tillegg vil det gjennomføres medvirkningsaktiviteter, eksempelvis som:

- Åpne kontordager
- Høringsmøter
- Dialog og samhandlingsmøter med særinteresseorganisasjoner og velforeninger

Det vil også bli vurdert om det er behov for å løfte planen til Regionalt planforum.

Beslutningspunkter

Det skal tas stilling til om planprogrammet kan legges ut på høring/offentlig ettersyn.

Kommunedirektøren anbefaler at planprogrammet legges ut på høring/offentlig ettersyn.

Vedlegg:

Forslag til planprogram - Kommunedelplan for kulturminner, 6111108
kulturmiljø og kulturlandskap

Behandlingen i møtet 09.02.2023 Planutvalget

Forslag fremmet av Tone Strand Molle, H

Fellesforslag H, V og Frp

Følgende punkter bes vurdert i arbeidet med handlingsplanen:

1. Hvordan kommunen kan bruke sine erfaringer og kunnskap i kontakt med både offentlige og private når det arbeides med utvikling og innovasjon knyttet kulturminner, kultur miljø og kulturlandskap.
2. Bevaring gjennom bruk og ny bruk er ofte det beste bevaringstiltak. Planen bør inneholde en eksempelsamling som viser hvordan kulturminner/-landskap/-miljø kan utvikles gjennom ny og endret bruk. (Flytårnet og Kommunegården er godt eksempel på bevaring og ny bruk.
3. Kommuneplanen skal definere gjennom verdifastsetting hva som skal bevares.
4. For å ivareta kulturminner i nye offentlige og private byggeprosjekter, skal ny bebyggelse som hovedregel forsterke kulturminnekvitetene og tilpasses eksisterende bebyggelse med et arkitektonisk slektskap til eksisterende bebyggelse.
5. Det skal fremkomme hvilke støtteordninger som finnes for utvikling av kulturminner/ kulturmiljøer og kulturlandskap.

Forslag fremmet av Eirik Trygve Bøe, V

Fellesforslag Venstre og Høyre

- Det bes om at det utredes støtteordninger for kulturminner i Bærum. De kunne vært knyttet opp mot reguleringsplaner med formål bevaring, eventuelt særlige bygningstyper, som enhetslovene i landbruket eller bygninger fra bestemte perioder.
- Det bes om at det vurderes hvordan rådgivningstjenesten for private eiere av kulturminner i Bærum kommune styrkes.
- Kulturminneplanen skal også beskrive og identifisere kulturminner fra tiden etter 1940. Det bør legges særlig vekt på enhetlige områder og tematiske registreringer i tillegg til enkelt kulturminner.

Forslag fremmet av Reidar Kleppe, Ap

1. Kartlegge alle typer kunst og minnesmerker av kulturminneverdi.
2. Kartlegge gravplasser med kulturminneverdi.
3. Kartleggingene skal være utgangspunkt for en plan for vern av gravplasser, minnesmerker og kunst med kulturminneverdi.

Forslag fremmet av Anita Malmer Solli, SV

I tillegg til verdisettingen, svært høy verdi, høy verdi, middels verdi og lav verdi bes kommunedirektøren om å vurdere flere typer delverdier av kulturminnene.

Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap vurderes ut fra opptil syv forskjellige delverdier. Disse vektet ikke innbyrdes, men skal hver for seg gi indikasjoner på hvilke forhold ved objektet som er av betydning for den samlede vurderingen.

- Aldersverdi
- Autentisitet

- Miljø-/strøksverdi
- Representativitet
- Sjeldenhet (type, utførelse, arkitektur eller bruk)
- Kunstnerisk eller arkitektonisk verdi Identitet og/eller symbolverdi
- Historisk og/eller pedagogisk betydning

Votering:

Kommunedirektørens forslag ble enstemmig vedatt.

Øvrige forslag *oversendes kommunedirektøren*.

Planutvalget-09.02.2023- 027/23:

Innstilling:

Forslag til Planprogram for Kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap, som vist i dokument 6092309, sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 11-13.

Oversendes kommunedirektøren

Følgende punkter bes vurdert i arbeidet med handlingsplanen:

1. Hvordan kommunen kan bruke sine erfaringer og kunnskap i kontakt med både offentlige og private når det arbeides med utvikling og innovasjon knyttet kulturminner, kultur miljø og kulturlandskap.
2. Bevaring gjennom bruk og ny bruk er ofte det beste bevaringstiltak. Planen bør inneholde en eksempelsamling som viser hvordan kulturminner/-landskap/-miljø kan utvikles gjennom ny og endret bruk. (Flytårnet og Kommunegården er godt eksempel på bevaring og ny bruk.
3. Kommuneplanen skal definere gjennom verdifastsetting hva som skal bevares.
4. For å ivareta kulturminner i nye offentlige og private byggeprosjekter, skal ny bebyggelse som hovedregel forsterke kulturminnekkvalitetene og tilpasses eksisterende bebyggelse med et arkitektonisk slektskap til eksisterende bebyggelse.
5. Det skal fremkomme hvilke støtteordninger som finnes for utvikling av kulturminner/ kulturmiljøer og kulturlandskap.
6. Det bes om at det utredes støtteordninger for kulturminner i Bærum. De kunne vært knyttet opp mot reguleringsplaner med formål bevaring, eventuelt særlige bygningstyper, som enhetslovene i landbruket eller bygninger fra bestemte perioder.
7. Det bes om at det vurderes hvordan rådgivningstjenesten for private eiere av kulturminner i Bærum kommune styrkes.
8. Kulturminneplanen skal også beskrive og identifisere kulturminner fra tiden etter 1940. Det bør legges særlig vekt på enhetlige områder og tematiske registreringer i tillegg til enkelt kulturminner.
9. Kartlegge alle typer kunst og minnesmerker av kulturminneverdi.
10. Kartlegge gravplasser med kulturminneverdi.
11. Kartleggingene skal være utgangspunkt for en plan for vern av gravplasser, minnesmerker og kunst med kulturminneverdi.
12. I tillegg til verdissetingen, svært høy verdi, høy verdi, middels verdi og lav verdi bes kommunedirektøren om å vurdere flere typer delverdier av kulturminnene.

Kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap vurderes ut fra opptil syv forskjellige delverdier. Disse vektet ikke innbyrdes, men skal hver for seg gi indikasjoner på hvilke forhold ved objektet som er av betydning for den samlede vurderingen.

- Aldersverdi
- Autentisitet
- Miljø-/strøksverdi
- Representativitet
- Sjeldenhet (type, utførelse, arkitektur eller bruk)
- Kunstnerisk eller arkitektonisk verdi Identitet og/eller symbolverdi
- Historisk og/eller pedagogisk betydning

Behandlingen i møtet 26.01.2023 Planutvalget

Votering:

Forslag fra Strand Molle, punkt 1, ble enstemmig vedtatt.

Forslag fra Strand Molle, punkt 2 følger saken.

Forslag fra Bøe følger saken.

Planutvalget-26.01.2023- 013/23:

Vedtak

Saken behandles over 2 møter.